

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 14390 / 6. AUG. 2020

**Domnului prof. univ. dr. Valer Dorneanu,
Președintele Curții Constituționale,**

În conformitate cu dispozițiile art. 15 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă transmitem, alăturat, punctul de vedere referitor la sesizarea de neconstituționalitate a prevederilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art.223 alin.(2) din Legea nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, care formează obiectul dosarului nr. 967A/2020 al Curții Constituționale.

Avocatul Poporului,

Renate WEBER

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Ref. Dosar Curtea Constituțională nr. 967A/2020

PUNCT DE VEDERE

privind sesizarea de neconstituționalitate invocată de Guvernul României referitoare la prevederile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art. 223 alin.(2) din Legea nr.135/2010 privind Codul de procedură penală (Pl-x nr. 101/2020)

Obiectul sesizării de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art. 223 alin. (2) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, față de art. 16 din Constituție.

Referitor la criticile de neconstituționalitate aduse de Guvern acestui act normativ, apreciem că **acestea nu pot fi reținute**, pentru următoarele considerente:

Prin prevederile actului normativ criticat, au fost modificate și completate și dispozițiile art. 153 și art. 154 din Codul penal, în sensul că **infracțiunile de viol și act sexual cu un minor au fost incluse în categoria infracțiunilor imprescriptibile**, alături de infracțiunile de genocid, cele contra umanității și de război, cele de omor și omor calificat, precum și infracțiunile intenționate urmate de moartea victimei.

Prin sesizarea transmisă, Guvernul a apreciat că această modificare legislativă aduce atingere art. 16 din Constituție, întrucât instituie un tratament discriminatoriu între persoanele care au comis infracțiuni de gravitate similară, neputând fi identificate rațiuni obiective care să justifice diferența de tratament față de autorii

unor infracțiuni pedepsite de legea penală la fel de aspru, cum ar fi cele de corupție, tortura, nerespectarea regimului armelor și al munițiilor.

În opinia Avocatului Poporului, o asemenea critică nu poate fi reținută, neputând să se pretindă uniformitate acolo unde există diferențe clare și obiective de situație sau, după caz, de regim juridic aplicabil (**Decizia Curții Constituționale nr. 782/2009**).

Astfel, prescripția răspunderii penale este o cauză de înlăturare a răspunderii penale ca urmare a neexercitării în timp util de către stat, prin organele sale judiciare, a dreptului de a aplica infractorului o pedeapsă, având ca efect stingerea acestui drept și a obligației corelative a infractorului de a suporta aplicarea unei sancțiuni penale.

Soluția legislativă criticată de Guvern privește declararea imprescriptibilității răspunderii penale în cazul infracțiunilor de viol și act sexual cu un minor care, dată fiind gravitatea atingerii aduse valorilor sociale ocrotite prin incriminarea lor, dar și incidența sporită a acestora în ultima perioadă, reclamă o reacție fermă din partea statului. Fiecare infracțiune săvârșită vatamă o anumită valoare socială ocrotită, însă, în cazul anumitor infracțiuni, pericolul social este mult mai mare. Astfel, în cazul infracțiunilor de viol și act sexual cu un minor, se aduce atingere unor valori supreme în ierarhia drepturilor omului, precum integritatea sexuală, fizică și psihică și, uneori, chiar viața unei categorii sociale care reclamă o protecție sporită și efectivă din partea statului – minorii.

În acest context, preeminența acestor valori nu doar justifică, ci reclamă o politică penală adecvată, capabilă să răspundă unei situații din societate; în cazul de față, opțiunea legiuitorului a fost de a stabili imprescriptibilitatea răspunderii penale în cazul infracțiunilor de viol și act sexual cu un minor, cu atât mai mult cu cât, așa cum se arată în Expunerea de motive a actului normativ criticat, numărul abuzurilor săvârșite asupra minorilor a crescut considerabil, iar răspunderea infractorilor este de multe ori diminuată în spatele unui ”pretins” consimțământ al minorului sau al unor pedepse prea blând stabilite ori aplicate peste termenele de prescripție. Mai mult, este de notorietate faptul că, în cazul infracțiunilor de de mai sus, victimele îndrăznesc să vorbească despre ce li s-a întâmplat după zeci de ani. Este și motivul pentru care legislațiile din multe țări democratice au fost schimbate, tocmai pentru a le permite victimelor să depună plângeri și să își susțină cauzele. În România suntem abia la

începutul unei astfel de perioade, ceea ce justifică opțiunea legiuitorului manifestată printr-un vot cu largă majoritate în Parlament, provenind de la toate formațiunile politice reprezentate.

Dacă, așa cum a statuat Curtea Constituțională în jurisprudența sa (Decizia nr. 107/1995), violarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică tratament diferențiat unor **cazuri egale**, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, este indubitabil faptul că nu poate fi pus un semn al egalității între infracțiunile de viol și act sexual cu un minor, *pe de o parte*, și infracțiunile de corupție, de trădare ori de nerespectare a regimului armelor și al munițiilor, *pe de altă parte*.

Ca atare, **apreciem că aceste modificări legislative țin de opțiunea legiuitorului, manifestată în marja sa de apreciere, permisă de dispozițiile art. 16 din Constituție privind egalitatea în drepturi.**

Prin urmare, referitor la critica de neconstituționalitate vizând instituirea unei discriminări, apreciem că, în considerarea tuturor implicațiilor mai sus arătate, **este dreptul exclusiv al legiuitorului să urmărească asigurarea unei egalități relative, care tinde spre proporționalitate, iar nu spre uniformitate.** În aceste situații, echitatea este chemată să corijeze o egalitate juridică formală, o egalitate în cadrul legii care stabilește reguli juridice egale dar care, uneori, generează consecințe atât de inegale/diferite pentru victima unei infracțiuni de act sexual cu un minor sau a unei infracțiuni care lezează patrimoniul.

În consecință, având în vedere cele de mai sus, **apreciem că argumentele aduse în susținerea sesizării de neconstituționalitate nu pot fi reținute.**

Avocatul Poporului,

Renate Weber